

**SEYYİD ŞERİF
EL-CÜRCÂNÎ'NİN
ŞERHU'L-MEVÂKİF'INDA
VARLIK DÜŞÜNCESİ**

Eşref ŞAHİN

AKADEMİSYEN
KİTABEVİ

© Copyright 2018

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademişyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN
978-605-258-156-8

Kapak ve Sayfa Tasarımı
Akademişyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı
Seyyid Şerif El-Cürcânî'nin Şerhu'l-
Mevâkıf'ında Varlık Düşüncesi

Yayıncı Sertifika No
25465

Yazar
Eşref ŞAHİN

Baskı ve Cilt
Sonçağ Matbaacılık

Yayın Koordinatörü
Yasin Dilmen

DOI
10.37609/akya.1844

GENEL DAĞITIM
Akademişyen Kitabevi A.Ş.

*Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com*

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Çalışmamızın hazırlanması esnasında her ihtiyaç duyduğumda değerli vaktini ayırarak bana rehberlikte bulunan kıymetli danışmanım Doç. Dr. Vecihi SÖNMEZ'e, ilgi ve desteklerini esirgemeyen Dr. Öğr. Üyesi Burhaneddin KIYICI'ya, hocalarım Prof. Dr. İsa YÜCEER ve Prof. Dr. Cemalettin ERDEMCİ'ye, çalışmam boyunca maddi-manevi desteklerini gördüğüm Davut AKAR, Hasan ŞAHİN, M. Kemal YAŞAR'a ve tez sürecinde desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen değerli aileme teşekkür ederim.

Eşref ŞAHİN

KISALTMALAR

A.g.e	:	Adı geçen eser
A.g.m	:	Adı geçen makale
b.	:	bin, ibn
Bkz.	:	Bakınız
ev.	:	Çeviren
D.	:	Doęumu
DİA	:	Diyanet İslam Ansiklopedisi
DİB	:	Diyanet İşleri Başkanlığı
Ed.	:	Editör
FÜİFD	:	Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakóltesi Dergisi
İDA	:	İslam Düşünce Atlası
H.	:	Hicri
Hz.	:	Hazreti
Haz.	:	Hazırlayan
M.	:	Miladi
Ö.	:	Ölümü
Terc.	:	Tercüme Eden
Ts.	:	Tarihsiz
Vb.	:	Ve Benzeri
Yh.	:	Yayına Hazırlayan

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
--------------------	----------

BÖLÜM 1

SEYYİD ŞERİF EL-CÜRCÂNÎ'NİN HAYATI, ESERLERİ VE KELÂMÎ GÖRÜŞLERİ	7
---	----------

1. Seyyid Şerif El-Cürcânî'nin Hayatı, Eserleri ve Kelâmi Görüşleri.....	7
1.1. Seyyid Şerif El-Cürcânî'nin Hayatı	7
1.2. Seyyid Şerif El-Cürcânî'nin Eserleri	9
1.3. Seyyid Şerif El-Cürcânî'nin Kelâmi Görüşleri.....	11

BÖLÜM 2

DÜŞÜNCE TARİHİNDE VARLIK	15
---------------------------------------	-----------

2.1. Düşünce Tarihinde Varlık.....	15
2.2. Platon'da Varlık.....	20
2.3. Aristo'da Varlık	26
2.4. Descartes'de Varlık	39
2.6. İbn-i Sina'da Varlık.....	44
2.7. İbnü'l-Arabî'de Varlık.....	65

BÖLÜM 3

SEYYİD ŞERİF EL-CÜRCÂNÎ VE “VARLIK” KAVRAMINI İZAHI	85
--	-----------

3.1. Varlık Nedir?.....	86
3.2. Varlığın Bedihi Olduğunu Düşünenler.....	86
3.3. Varlığın Bedihi Olduğunu Reddedenler.....	89
3.4. Varlığın Anlamsal Ortaklığı	92
3.5. Varlık Mahiyetin Kendisi mi, Ona Zait mi, Yoksa Onun Bir Parçası mıdır?.....	94
3.6. Zihni Varlık	98
3.7. Ma'dümler.....	100

3.7.1. Ma'dûm Şey Midir Değil Midir?	101
3.7.2. Ma'dûm'un Sabit Olduğunu Reddedenler	102
3.7.3. Ma'dûm'un Sâbit Olduğunu Kabul Edenler	103
3.8. Şey Lafzının Anlamı	103
3.9. Hal Nedir?	105
3.9.1. Hal'i Kabul Edenlerin Gerekçeleri	106
3.9.2. Hali Reddedenlerin Gerekçeleri	107
3.10. Mahiyet Nedir?	108
3.10.1. Mahiyetin Arazilara Kıyasla İtibarları	109
3.10.2. Soyut Mahiyet	109
3.10.3. Mahiyetin Kısımları	110
3.10.4. Bileşik Mahiyetin Parçaları	111
3.10.5. Mümkün Mahiyetler	112
3.10.6. Mahiyetlerin Parçaları Arasındaki İlişki	113
3.11. Taayyün	114
3.12. Zorunlu Varlık	116
3.13. Mümkün Varlık	118
3.14. Kıdemle İlgili Meseleler	121
3.14.1. Kadîm Neye Dayanır?	122
3.14.2. Kadîm Olmakla Nitelenen Nedir?	123
3.15. Hudûs	124
3.15.1. Hâdisin Yokluğu Varlığından Öncedir	125
3.15.2. Hudus Maddeyi ve Müddeti Gerekçendir Mi?	125
3.16. Birlik ve Varlık	126
3.17. Birlik ve Çokluğun Varlığı	128
3.18. Birlik ve Çokluk İlişkisi	129
3.19. Birin Kısımları	130
3.20. Birlik Türleri	131
3.21. İki Şeyin Başkalığı	132
3.22. İki Şey Birleşemez	133
3.23. İki Şey Üç Kısımdır	134
3.24. İki Mütemasil Bir araya Gelmez	135
3.25. İki Mütakabil Bir Zamanda Bir Araya Gelebilir Mi?	136
5.1. Filozoflara Göre Araziların Kısımları	141
5.2. Arazın İspatı	142

5.3. Araz bir Mahalden Diđerine Taşınmaz	143
5.4. Araz Arazla Kâim Olmaz	143
5.5. Araz iki Zamanda Bâkî Olamaz.....	145
SONUÇ.....	147
KAYNAKLAR.....	149